

's-Gravenhage, 28 november 2000

Ons kenmerk z2000-1179

Onderwerp Wetsvoorstel Invoeringswet SUWI en privacybescherming

Bij brief van 7 november 2000 heeft u, mede namens de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de heer drs. J.F. Hoogervorst, de Registratiekamer verzocht te reageren op het wetsvoorstel Invoeringswet Wet structuur uitvoering werk en inkomen (SUWI). De Invoeringswet SUWI bevat hoofdzakelijk wijzigingen van technische aard, maar daarnaast ook inhoudelijke bepalingen met betrekking tot reïntegratie, de uitkeringsintake, het Inlichtingenbureau en de consequenties van SUWI voor gemeentelijke taken. U vraagt de Registratiekamer met name naar haar oordeel over de inlichtingenbepalingen van het concept wetsvoorstel.

De Registratiekamer voldoet hierbij aan uw verzoek. In dit advies is betrokken het advies van de Registratiekamer in reactie op het conceptwetsvoorstel SUWI van 22 september 2000 (z2000-0845). Gezien de door u gestelde korte termijn zal zij zich in haar advies beperken tot een reactie op hoofdpunten.

Kader

De Registratiekamer heeft –overeenkomstig haar wettelijke taak- zich met name gericht op de gevolgen van deze wetgeving voor de bescherming van persoonsgegevens. Vanuit deze invalshoek bezien dient het wetsvoorstel te voldoen aan artikel 8 EVRM, alsmede aan de Wet bescherming persoonsgegevens (WBP) die in 2001 in werking zal treden. Deze wet geeft uitvoering aan Richtlijn 95/46/EG. De verwerking van persoonsgegevens in het kader van de uitvoering van het wetsvoorstel SUWI wordt integraal door deze richtlijn bestreken.

Uw brief 7 november 2000, SUWI/SEC/00/351

Bijlagen

Contactpersoon

Doorkiesnummer

Prins Clauslaan 20

Postbus 93374

2509 AJ 's-Gravenhage

Tel. 070-3811300

Fax 070-3811301

Datum 28 november 2000

Ons kenmerk z2000-1179

Blad 2

Advies Registratiekamer ten aanzien van het wetsvoorstel SUWI

De Registratiekamer heeft in haar advies op het concept-wetsvoorstel betreffende de herinrichting van de sociale zekerheid (SUWI) met name aandacht gevraagd voor de volgende vier onderdelen ten aanzien waarvan nadere regeling noodzakelijk is:

- de informatie-uitwisseling tussen de betrokken instanties moet nauwkeuriger worden omschreven;
- de samenwerking tussen publieke en private partijen bij de reïntegratie vergt nader onderzoek en specifieke regels;
- de taken, de doeleinden en de bevoegdheden van het Inlichtingenbureau moeten welbepaald en uitdrukkelijk worden omschreven;
- voorzien dient te worden in structureel toezicht juist op het grensgebied tussen uitvoering van de sociale zekerheid in het publieke domein en tussen de marktpartijen.

In de invoeringswetgeving komen de informatie-uitwisseling tussen de betrokken instanties en de samenwerking daartussen, het gegevensverkeer ten behoeve van reïntegratie en het Inlichtingenbureau weer terug. Het onderwerp toezicht komt in mindere mate aan bod. De Registratiekamer richt zich in dit advies dan ook op de eerste drie onderwerpen.

Informatie-uitwisseling

In haar advies met betrekking tot het wetsvoorstel SUWI oordeelde de Registratiekamer dat het noodzakelijk is dat de informatiehuishouding binnen en tussen de verschillende samenwerkende organisaties nader wordt geconcretiseerd en gepreciseerd. Het wetsvoorstel Invoeringswet SUWI komt hieraan slechts gedeeltelijk tegemoet.

De voorgestelde wijziging van artikel 122 Algemene bijstandswet en artikel 45 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers behelst de inpassing van het Centrum voor werk en inkomen en het Inlichtingenbureau bij de informatie-uitwisseling binnen de uitvoering van de desbetreffende wetgeving. De positionering van beide in deze wetgeving geeft de Registratiekamer geen aanleiding tot het maken van opmerkingen. Inhoudelijk betreft het de voortzetting van de huidige

Datum 28 november 2000

Ons kenmerk z2000-1179

Blad 3

wederzijdse inlichtingenverplichtingen ten behoeve van de vaststelling van het recht op een uitkering maar nu met tussenkomst van het Inlichtingenbureau.

Diverse bepalingen van het wetsvoorstel verplichten de organisaties van SUWI tot samenwerking, in het bijzonder met betrekking tot de reïntegratie (zie ook de opmerkingen omtrent reïntegratie). Deze bepalingen bevatten geen criteria voor de vraag of en zo ja, in welke gevallen er welke gegevens kunnen of moeten worden uitgewisseld. Voor zoverre er in dat verband iets kan worden geregeld, geschiedt dat bij algemene maatregel van bestuur of een ministeriele regeling. De Registratiekamer is van mening dat gelet op het wettelijk kader de hoofdlijnen van gegevensuitwisseling moeten worden geregeld bij wet in formele zin. Dit is temeer van belang door dat het bij reïntegratie ook en soms in beslissende mate gaat om bijzondere, met name medische persoonsgegevens, waarmee de verwerking, mede in het licht van het medisch beroepsgeheim, met bijzondere waarborgen dient te zijn omgeven. Dit is ook het uitgangspunt in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel SUWI. Onder punt 5 'Opbouw van het wetsvoorstel' van de memorie schrijft u immers dat tot de hoofdlijnen [van het wetsvoorstel] eveneens wordt gerekend de regeling van kernpunten aangaande het gegevensverkeer en de informatierelaties.

Inlichtingenbureau

In diverse bepalingen van het wetsvoorstel wordt het Inlichtingenbureau geïntroduceerd. In deze bepalingen worden de taken en bevoegdheden onvoldoende scherp afgebakend ten opzichte van de personen en instanties die in dit verband verplicht zijn inlichtingen te verstrekken. Voor regels omtrent de begrenzing van het verplichte gegevensverkeer door tussenkomst van het Inlichtingenbureau wordt slechts verwezen naar een in de toekomst nog vast te stellen algemene maatregel van bestuur.

Het Inlichtingenbureau voert ten behoeve van de verwerking van opgaven en inlichtingen een administratie. Onvoldoende helder is welke gegevens worden opgenomen in deze administratie zeker gelet op het achtste lid van de artikelen 122 Abw en 45 Ioaw. Beide leden scheppen de mogelijkheid dat een of meer van de in het eerste lid genoemde instanties worden aangewezen die ten behoeve van aan burgemeester en wethouders te verstrekken opgaven en inlichtingen, de door het Inlichtingenbureau aan hen verstrekte gegevens van bij hen onbekende personen

Datum 28 november 2000

Ons kenmerk z2000-1179

Blad 4

opslaan. In dit wetsvoorstel wordt, in de lijn van het standpunt van de Registratiekamer, weliswaar een wettelijke basis gecreëerd, echter zonder dat de noodzaak hiervan wordt onderbouwd. Het registreren van personen die (nog) niet in een rechtsrelatie staan tot de instanties die over hen gegevens opslaan, vergt in het licht van de bescherming van hun persoonlijke levenssfeer een nadere onderbouwing van de noodzaak hiertoe.

Voorts worden ook in dit wetsvoorstel geen conclusies getrokken over de positie van het Inlichtingenbureau in het licht van de WBP. Is hier sprake van bewerkerschap of opereert het Inlichtingenbureau dermate zelfstandig dat het aan te merken is als verantwoordelijke in de zin van artikel 1 onder d van de WBP. Het wetsvoorstel biedt hierover nog steeds geen uitsluitel. De Registratiekamer benadrukt nogmaals dat helder moet zijn wie moet worden aangemerkt als de verantwoordelijke voor de door het Inlichtingenbureau gevoerde administratie.

De intake bij het Centrum voor werk en inkomen

Het wetsvoorstel is onevenwichtig met betrekking tot de vraag wie uiteindelijk bevoegd is de gegevensset vast te stellen voor de administratieve intake door het CWI. Gesteld wordt dat onverminderd artikel 16, tweede en derde lid, van de Wet SUWI, burgemeester en wethouders bepalen welke gegevens ten behoeve van de verlening van bijstand dan wel de voortzetting daarvan door de belanghebbende in ieder geval worden verstrekt en welke bewijsstukken worden overgelegd, alsmede de wijze en het tijdstip waarop de verstrekking van gegevens plaatsvindt.

In de uitvoeringspraktijk kan dat naar het oordeel van de Registratiekamer tot ongewenste situaties leiden. Het aantal CWI's loopt niet één op één ten opzichte van het aantal gemeenten (ongeveer 125 CWI t.o.v. 500 gemeenten). Eén CWI zal derhalve altijd de intake verzorgen voor een aantal gemeenten. Wanneer burgemeester en wethouders bepalen welke informatie overgelegd moet worden bij de intake, kan dat ertoe leiden dat er verschillen ontstaan over de hoeveelheid te over te leggen informatie door cliënten omdat dit afhankelijk is van de gemeente waarin de cliënt woont. Dit zou er toe kunnen leiden dat één en dezelfde CWI aan een cliënt die in gemeente A woont meer informatie dient uit te vragen dan aan een cliënt die in gemeente B woonachtig is.

Datum 28 november 2000

Ons kenmerk z2000-1179

Blad 5

Om onder meer dit soort situaties te voorkomen, dringt de Registratiekamer aan op standaardisering van het gegevensverkeer met betrekking tot de informatie-uitvraag door CWI's ten behoeve van de backoffices. In het kader van het CliëntVolgCommunicatieStelsel (CVCS) vindt standaardisering reeds plaats. In de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel SUWI staat dat ten aanzien van het CliëntVolgCommunicatieStelsel (CVCS) de in de testfase opgedane ervaringen hebben aangetoond dat invoering en instandhouding van een stelsel van elektronische gegevensuitwisseling om een overkoepelende regie vragen. IT-voorzieningen kunnen alleen functioneren en communiceren wanneer onderlinge raakvlakken eenduidig en ondubbelzinnig gestandaardiseerd zijn. Deze dienen daarom onafhankelijk en met gezag vastgesteld te worden. De Registratiekamer onderschrijft deze stellingname.

Samenwerking bij reïntegratie

Bij het wetsvoorstel SUWI heeft de Registratiekamer aandacht gevraagd voor de risico's van de samenwerking tussen publieke en private organisaties gepaard gaande gegevensstromen en de kwetsbare positie waarin de te reïntegreren betrokkene verkeert. Zij drong daarbij aan op voorschriften betreffend het "verenigbaar gebruik" van persoonsgegevens in het kader van het reïntegratieproces. Het voorliggende wetsvoorstel geeft geen kader voor de gegevensuitwisseling door de gemeente of het UWV met reïntegratiebedrijven. Een bijkomende reden voor het uitwerken van een dergelijk kader vormt het gegeven dat hier mede voor een belangrijk deel bijzondere gegevens in het geding zijn. Het verwerken van bijzondere gegevens is in het algemeen verboden (artikel 16 WBP). In artikel 21, eerste lid, onderdeel f, sub 2 WBP, wordt echter een ontheffing voor dit verbod gegeven indien het de verwerking van gezondheidsgegevens betreft door "bestuursorganen, pensioenfondsen, werkgevers of instellingen die te hunnen behoeve werkzaam zijn voor zover dat noodzakelijk is voor reïntegratie of begeleiding van werknemers of uitkeringsgerechtigden in verband met ziekte of arbeidsongeschiktheid". De reikwijdte van de open begrippen in deze ontheffingsbepaling verdient nadere omlijning gelet op het, naar het zich laat aanzien, grootschalige karakter van de informatiestromen ten behoeve van reïntegratie. De Registratiekamer benadrukt nogmaals de noodzaak van een wettelijke regeling ten aanzien van de informatie-uitwisseling in het kader van reïntegratie.

Datum 28 november 2000

Ons kenmerk z2000-1179

Blad 6

Conclusie

De Registratiekamer komt met betrekking tot het wetsvoorstel Invoering SUWI tot de volgende conclusies:

- Het is noodzakelijk dat de informatiehuishouding binnen en tussen de verschillende samenwerkende organisaties wordt geconcretiseerd en gepreciseerd. Het wetsvoorstel Invoeringswet SUWI komt hieraan slechts gedeeltelijk tegemoet;
- In diverse bepalingen van het wetsvoorstel wordt het Inlichtingenbureau geïntroduceerd. In deze bepalingen worden de taken en bevoegdheden onvoldoende scherp afgebakend ten opzichte van de personen en instanties die in dit verband verplicht zijn inlichtingen te verstrekken. Voor regels omtrent de begrenzing van het verplichte gegevensverkeer door tussenkomst van het Inlichtingenbureau wordt slechts verwezen naar een in de toekomst nog vast te stellen algemene maatregel van bestuur;
- Het wetsvoorstel is onevenwichtig met betrekking tot de vraag wie uiteindelijk bevoegd is de gegevensset vast te stellen voor de administratieve intake door het CWI;
- Een wettelijke regeling is noodzakelijk ten aanzien van de informatie-uitwisseling in het kader van reïntegratie.

Een afschrift van deze brief zal worden verstuurd aan de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de heer drs. J.F. Hoogervorst.

Hoogachtend,

mr. U. van de Pol
plv. voorzitter

Datum 28 november 2000

Ons kenmerk z2000-1179

Blad 7